

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ

23 квітня 2026 р.

№ 2-рк

Суб'єктам господарювання – учасникам ринків роздрібної реалізації бензину, дизельного пального та скрапленого газу

Про здійснення заходів, спрямованих на розвиток конкуренції та запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції

З метою формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку добросовісної конкуренції та вжиття заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) відповідно до статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» надає рекомендації суб'єктам господарювання, дії або бездіяльність яких можуть вплинути на стан конкуренції на ринках роздрібної реалізації бензину, дизельного пального та скрапленого газу.

1. СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКИМ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (1) Основними учасниками ринків нафтопродуктів як моторного пального (бензини, дизельне пальне та скраплений газ) є: імпортери нафтопродуктів (трейдери), які забезпечують основні обсяги поставок на внутрішній ринок; національні та регіональні мережі АЗС, які здійснюють роздрібну реалізацію бензинів, дизельного пального та скрапленого газу.
- (2) Відповідно до інформації, яку отримав Комітет від Державної податкової служби України листом від 12.03.2026 № 3312/5/99-00-09-09-1-05 (вх. Комітету № 7-01/3616 від 13.03.2026), роздрібну торгівлю паливом через АЗС здійснювали понад 1 200 суб'єктів господарювання.
- (3) Суб'єкти господарювання здійснюють діяльність з реалізації пального через АЗС як на національному (великі мережі АЗС, що працюють в усіх регіонах країни, у великих містах та на великих шляхопроводах), так і на регіональному (невеликі мережі, що працюють в одному або декількох регіонах) рівнях.
- (4) Найбільші обсяги пального (бензинів, дизельного пального та скрапленого газу) через АЗС реалізували такі суб'єкти господарювання:

ТОВ «ОККО ДРАЙВ» («інформація, доступ до якої обмежено») і ТОВ «ОККО ЛАЙТ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «ОККО»;

ТОВ «ПЕТРОЛ КОНТРАКТ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «WOG»;

АТ «УКРНАФТА» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «UKRNAFTA»;

ПП «УКРПАЛЕТСИСТЕМ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «UPG»;

ТОВ «ЄВРО СМАРТ ПАУЕР» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «БРСМ-Нафта»;

ПП «АМІК УКРАЇНА» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «АМІС»;

ТОВ «АВАНТАЖ-7» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «АВАНТАЖ-7»;

ТОВ «СОКАР ПЕТРОЛЕУМ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «SOCAR»;

ТОВ «БВС РИТЕЙЛ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «BVS»;

ТОВ «КЛЕОН-ОЙЛ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «KLO»;

ТОВ «ВСТ-ОЙЛ» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «VST»;

ТОВ «ПОДІЛЛЯНАФТОТРЕЙД» («інформація, доступ до якої обмежено»),

бренд «СНІРО»;

ТОВ «ПАРАЛЛЕЛЬ-М ЛТД» («інформація, доступ до якої обмежено»), бренд «Parallel».

- (5) Крім того, на підставі інформації Енергетичної митниці Державної митної служби України проаналізовано обсяги імпорту високооктанових бензинів, дизельного пального та скрапленого газу за період з 01.01.2026 по 31.03.2026 (у розрізі суб'єктів господарювання).
- (6) За результатами аналізу визначено найбільших імпортерів пального, які одночасно здійснюють його роздрібну реалізацію, зокрема: АТ «УКРНАФТА», ПП «АМІК УКРАЇНА», ПП «УКРПАЛЕТСИСТЕМ», ТОВ «АВАНТАЖ-7», ТОВ «БВС РИТЕЙЛ», ТОВ «ВСТ-ОЙЛ», ТОВ «ЄВРО СМАРТ ПАУЕР», ТОВ «КЛЕОН-ОЙЛ», ТОВ «ПЕТРОЛ ПАРТНЕР» (пов'язане відносинами контролю у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» з ТОВ «ПЕТРОЛ КОНТРАКТ»), ТОВ «ПОДІЛЛЯНАФТОТРЕЙД», ТОВ «СОКАР ПЕТРОЛЕУМ», ТОВ «ОККО-ДРАЙВ», ТОВ «ПАРАЛЛЕЛЬ-М ЛТД»
- (7) З огляду на викладене Комітет надає рекомендації зазначеним суб'єктам господарювання з урахуванням відносин контролю, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», кожного з них.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ЗАДІЯНИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ

- (8) Роздрібна реалізація нафтопродуктів здійснюється через мережі автозаправних станцій (АЗС/АГЗС). Споживачами нафтопродуктів є: населення (через роздрібні продажі); підприємства транспорту, аграрного сектору, промисловості та інших галузей; державні й комунальні підприємства (у тому числі через процедури публічних закупівель); органи влади та органи місцевого самоврядування.
- (9) Під роздрібною реалізацією нафтопродуктів розуміється продаж бензинів моторних та дизельного пального й скрапленого газу кінцевому споживачеві, який використовує цей товар як моторне пальне.
- (10) Ціни на нафтопродукти не підлягають державному регулюванню, їх формують суб'єкти господарювання самостійно під впливом попиту, пропозиції та інших економічних факторів. Ринки роздрібною реалізації нафтопродуктів мають регіональний характер та характеризуються наявністю значної кількості учасників, що здійснюють діяльність як на національному, так і на регіональному рівнях.

- (11) Ринки бензинів, дизельного пального та скрапленого газу належать до соціально значущих ринків, які мають визначальний вплив на функціонування економіки України.
- (12) Пальне є базовим ресурсом для:
 - забезпечення функціонування транспортної системи;
 - діяльності аграрного сектору;
 - роботи промислових підприємств;
 - виконання функцій державними та комунальними підприємствами.
- (13) Вартість пального є однією з ключових складових собівартості значної кількості товарів і послуг, а її зміна має прямий вплив на рівень споживчих цін у суміжних галузях економіки.
- (14) У зв'язку із цим стан конкуренції на зазначених ринках має суттєве значення для економічної стабільності держави та добробуту населення.

3. ОБСТАВИНИ, ЩО СКЛАЛИСЯ НА РИНКУ

- (15) У березні – квітні 2026 року на ринках нафтопродуктів спостерігалися суттєві коливання цін.
- (16) Зокрема, у першій половині березня відбулося значне зростання закупівельних цін на нафтопродукти, що призвело до стрімкого зростання попиту на пальне. Зазначене супроводжувалося скороченням пропозиції, зокрема внаслідок:
 - ситуації на ринках країн Європейського Союзу;
 - обмежень постачання ресурсу;
 - логістичних ускладнень.
- (17) Зазначені фактори призвели до зменшення запасів пального в суб'єктів господарювання та створили додатковий тиск на роздрібні ціни.
- (18) Водночас подальша динаміка світових ринків характеризувалася як зростанням, так і зниженням цінових показників, зокрема вартості нафти та нафтопродуктів.
- (19) Вартість нафтопродукту за імпортними контрактами зазвичай визначається на підставі формули, яка є сумою середніх котирувань Platts (або інших загальноприйнятих орієнтирів) за декілька днів до дати поставки та додаткової плати виробнику залежно від умов поставки. Нафтопродукти закуповуються на умовах передплати, яка відбувається вже за новими цінами.
- (20) Під час визначення поточної ціни реалізації нафтопродуктів оператори мереж АЗС керуються передусім не ціною минулого придбання нафтопродуктів, а вартістю, яку вони мають сплатити за придбання аналогічної партії товару сьогодні для відновлення свого запасу.
- (21) У міжнародній практиці торгівлі нафтопродуктами ціноутворення орієнтується на вартість заміщення. Це зумовлено природою пального як стандартизованого біржового товару, який має високу ліквідність та глобальні цінові орієнтири.
- (22) Тому рівень роздрібних цін на бензини, дизельне пальне та скраплений газ об'єктивно повинен корелюватися зі змінами факторів, що впливають на їх формування. Основним таким фактором є баланс попиту й пропозиції та ціни закупівлі.
- (23) На сьогодні в Україні попит на пальне не має тенденції до зростання, а навпаки знизився, що призвело до зменшення обсягів роздрібною реалізації нафтопродуктів.
- (24) Згідно з інформацією Державної митної служби обсяги імпорту дизельного пального в першій половині березня 2026 року знизилися, проте вже з другої половини місяця почали зростати й у результаті обсяги імпорту дизельного пального (далі – ДП) у березні 2026 року на 12% стали більшими за обсяги імпорту ДП у березні 2025 року. Обсяги імпорту бензинів протягом березня 2026 року були стабільними й навіть зросли на 28% порівняно з обсягами імпорту бензинів у березні 2025 року.

- (25) Щодо цін імпортованого пального з 01.03.2026 по 31.03.2026, середньозважені ціни імпортованого ДП зросли на 58%, а середньозважені ціни імпортованих бензинів – на 17%.
- (26) З урахуванням аналізу динаміки міжнародних індикаторів, зокрема «Brent crude oil», встановлено, що починаючи з 02.03.2026 відбулося стрімке зростання котирувань. Ціна «Brent crude oil» зросла із 73,31 дол. США за барель (27.02.2026) до пікового значення 114,74 дол. США за барель (30.03.2026), що становить 56,5% зростання. Ціна «WTI» зросла з 67,57 дол. США за барель (27.02.2026) до 114,79 дол. США за барель (07.04.2026), що становить 69,9% зростання. Починаючи з квітня 2026 року спостерігається тенденція до зниження світових цін на нафту. Зокрема, ціна «Brent crude oil» 20.04.2026 знизилась до 94,13 дол. США за барель, тобто зниження становить 17,96% від пікового значення 30.03.2026. Ціна «WTI» 21.04.2026 знизилась до 86,99 дол. США за барель тобто зниження становить 24,2% від пікового рівня 07.04.2026.
- (27) Отже, ціни на нафтопродукти мають формуватися, враховуючи економічно обґрунтовані підстави та об'єктивні ринкові чинники, зокрема курс валют, вартість нафтопродуктів згідно з котируваннями, які є основою ціноутворення на ринках закупівлі, витрати на логістику, податкове навантаження та інші складові собівартості.
- (28) При цьому суб'єкти господарювання, які діють в умовах конкуренції, як правило орієнтуються на збереження та розширення кола споживачів, що має відобразитися у їх цінній політиці, а тому формують свої ціни з урахуванням змін ринкових факторів, у тому числі як у бік зростання так і у бік зниження.
- (29) В умовах ринкової економіки суб'єкти господарювання самостійно визначають цінову політику з огляду на власні економічні показники та ринкову кон'юнктуру.
- (30) Водночас ефективне функціонування конкурентного середовища передбачає:
самостійність прийняття рішень кожним суб'єктом господарювання;
відсутність зовнішнього впливу на цінову політику;
врахування об'єктивних економічних факторів під час формування цін.
- (31) Разом із тим поведінка учасників ринку повинна відповідати принципам добросовісної конкуренції.
- (32) Відповідно до статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються антиконкурентні узгоджені дії, зокрема, які стосуються встановлення цін чи інших умов реалізації товарів, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції.
- (33) Дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції є обов'язком усіх суб'єктів господарювання незалежно від масштабів їх діяльності.
- (34) З урахуванням викладеного ринки нафтопродуктів мають ключове значення для економіки держави та потребують належного рівня конкуренції.
- (35) Функціонування таких ринків має здійснюватися на засадах відкритості, прозорості, самостійності прийняття господарських рішень, дотримання принципів добросовісної конкуренції.
- (36) Пунктом 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» передбачено, що у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного й методичного забезпечення діяльності Антимонопольного комітету України та застосування законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має повноваження надавати обов'язкові для розгляду рекомендації щодо здійснення заходів,

спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва й конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене, з метою здійснення заходів, спрямованих на розвиток конкуренції та запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі пункту 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України надає суб'єктам господарювання – учасникам ринків роздрібної реалізації бензинів, дизельного пального та скрапленого газу (з урахуванням відносин контролю, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» кожного з них), такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Забезпечити формування та зміну роздрібних цін на бензини, дизельне пальне та скраплений газ на підставі об'єктивних економічних факторів, зокрема враховуючи ринкові коливання вартості їх закупівлі, на умовах дотримання законодавства про захист економічної конкуренції.

Рекомендації є обов'язковими для розгляду органами та особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у 10-денний строк з дня їх отримання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО